

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS

"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"

2018. GADA PĀRSKATS

(16. finanšu gads)

Rīga, 2019

SATURA RĀDĪTĀJS

Informācija par ieguldījumu plānu	3
Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums	4
Paziņojums par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību	5
Turētājbankas ziņojums	6
Finanšu pārskati:	
Aktīvu un saistību pārskats	7
Ienākumu un izdevumu pārskats	8
Neto aktīvu kustības pārskats	9
Naudas plūsmas pārskats	10
Finanšu pārskatu pielikumi	11
Revidentu ziņojums	33

**“CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns”
2018. gada pārskats**

INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU PLĀNU

Plāna nosaukums:	“CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns”
Plāna veids:	Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns
Plāna darbības uzsākšanas datums:	2003. gada 7. janvāris
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības nosaukums:	“CBL Asset Management” IPAS
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības juridiskā adrese:	Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības reģistrācijas numurs:	40003577500
Licences ieguldījumu pārvaldes sabiedrības darbībai numurs:	06.03.07.098/367
Licences izsniegšanas datums:	2002. gada 15. februāris
Licences Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai numurs:	06.03.09.098/284
Licences izsniegšanas datums:	2002. gada 20. septembris
Plāna līdzekļu turētājbankas nosaukums:	“Citadele banka” AS
Plāna līdzekļu turētājbankas juridiskā adrese:	Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija
līdzekļu turētājbankas reģistrācijas numurs:	40103303559
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības padomes un valdes locekļu vārds, uzvārds, ieņemamais amats:	<p><i>Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības padome:</i> Padomes priekšsēdētājs – Juris Jākobsons - iecelts 15.09.2016. Padomes priekšsēdētāja vietnieks – Vladimirs Ivanovs – iecelts 15.09.2016. Padomes loceklis - Peter Meier – iecelts – 15.09.2016.</p> <p><i>Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valde:</i> Valdes priekšsēdētājs - Kārlis Purgailis – iecelts 08.09.2017. Valdes loceklis - Zigurds Vaikulis - iecelts 19.04.2007 Valdes loceklis – Andris Kotāns - iecelts 11.05.2015. Valdes locekle – Lolita Sičeva - iecelta 11.05.2015.</p>
Ar ieguldījumu plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:	Padomes un valdes locekļi veic visus Latvijas Republikas normatīvajos aktos un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības Statūtos paredzētos padomes un valdes locekļu pienākumus.
Plāna pārvaldnieku (Investīciju komitejas dalībnieku) vārds, uzvārds:	Zigurds Vaikulis – iecelts 29.12.2008. Andris Kotāns – iecelts 09.03.2011.
Ar ieguldījumu plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:	Plāna pārvaldnieki veic visus Latvijas Republikas normatīvajos aktos, ieguldījumu pārvaldes sabiedrības statūtos un Plāna prospektā paredzētos Plāna pārvaldnieka pienākumus.
Revidents:	KPMG Baltics SIA Vesetas iela 7 Rīga, LV-1013 Licences Nr. 55

LĪDZEKĻU PĀRVALDĪTĀJA ZIŅOJUMS

Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plāna "CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns (turpmāk tekstā – Plāns) līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management" ar juridisko adresi Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010 (turpmāk tekstā – Sabiedrība). Sabiedrība dibināta 2002. gada 11. janvārī ar reģistrācijas numuru 40003577500. Sabiedrības valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas licences numurs ir 06.03.09.098/284 (licences izsniegšanas datums 2002. gada 20. septembris).

Pārskata gada beigās Plāna neto aktīvi bija 338,153,758 eiro, kas, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, ir par 5% vairāk. Bruto aktīvi uz 31.12.2018. sasniedza 338,368,279 eiro. Salīdzinot ar 2017. gada beigām, Plāna dalībnieku skaits samazinājies par 3,308 dalībnieku, sasniedzot 124,985 privātpersonas. Plāna vienas daļas vērtība gada beigās veidoja 2.5831307 eiro, bet ienesīgums 2018. gadā bija -5.63%.

2018. gads finanšu tirgos iesākās uz izteikti optimistiskas nots, galvenokārt, pateicoties visaptverošajai un arvien ātrākai pasaules ekonomikas izaugsmei. Taču jau februārī investoru spēcīgā interese par riska aktīviem pēkšņi apstāties, jo ekonomikas datu plūsma pēkšņi kļuva vēsāka. Gada pirmajā pusē tas īpaši spilgti izpaudās Eiropas datos, bet gada vidusdaļā arī ASV sāka demonstrēt bremzēšanās pazīmes. Starp galvenajiem globālā atvērumsa iemesliem var minēt Amerikas Savienoto Valstu iniciēto protekcionisma kampaņu pret galvenajiem tirdzniecības partneriem, kas laika gaitā izvērtās reālā tirdzniecības karā starp ASV un Ķīnu, kā arī dažādus specifiskus iekšējās dabas apstākļus Eiropā. Paralēli riska toleranci mazināja pasaules galveno centrālo banku, it īpaši, Federālo Rezervju Sistēmas, virzība arvien ciešākas monetārās politikas virzienā. Minēto faktoru maisījums ar 2017. gada cenu kāpuma laikā sasniegtajiem salīdzinoši augstiem akciju un citu riska aktīvu novērtējumiem visa gada laikā uzturēja lejuvērstu spiedienu uz pasaules akciju tirgiem un augstāka riska obligāciju segmentiem.

Aktīvu klašu rezultātu ziņā gads bijis samērā neparasts. Vienlaikus ar riska aktīvu kritumu, vērtības samazinājumi gada griezumā novēroti arī lielākajā daļā pašu drošāko uzskatīto aktīvu starpā. Pozitīvu sniegumu aizvadītajā gadā spēja uzrādīt vien etalona eiro denominētas valdību obligācijas, piemēram, Vācijas valsts parāda vērtspapīri. Tikmēr ASV valdības vērtspapīri, kas denominēti ASV dolāros, piedzīvoja vērtības kritumus sakarā ar vairākkārtēju bāzes likmju pacelšanu. Mazinoties investoru riska apetītei, gada gaitā auga investoru pieprasītās riska prēmijas gan Eirozonā, gan ASV, gan attīstības tirgos, kā rezultātā negatīvu sniegumu gada ietvaros uzrādīja kā investīciju, tā arī spekulatīva reitinga obligācijas. Vērtības kritumus uzrādīja arī Latvijas valdības obligācijas. Akciju tirgos relatīvi mazāki kritumi notika ASV, vājāks sniegums bija Eiropas un attīstības valstu akcijām.

2019. gada karstākā globālā tēma būs ASV attiecības ar galvenajiem tirdzniecības partneriem, bet, it īpaši, ar Ķīnu. Kaut gan abas puses gada izskaņā ziņo par progresu sarunās, valstu attiecību modelis joprojām nav zināms. Investoru uzmanība būs pievērsta arī centrālo banku realizētajai monetārajai politikai. Reģionāla mēroga aktualitāte būs Lielbritānijas izstāšanās no Eiropas Savienības, kur termiņš ir nolikts 29. martā, taču vēl arvien nav skaidra nākotnes sadarbības forma. Un visam pāri, protams, būs ekonomikas datu plūsma. Minēto faktoru ietekme uz finanšu tirgiem var būt gan labvēlīga, gan nelabvēlīga.

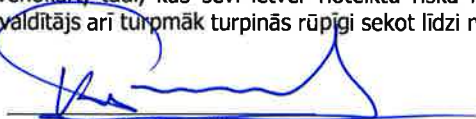
Komerbanku piedāvātajām termiņnoguldījumu likmēm atrodies tuvu nullei, pārskata periodā Plānā, beidzoties agrāk izvietotajiem noguldījumiem, to īpatsvars sarucis no 2.1% līdz 1.6% no Plāna neto aktīvu vērtības. Valdību un pašvaldību parāda vērtspapīros ieguldīto līdzekļu daļa saglabājusies praktiski nemainīga un gada beigās veido 10.7% (+0.16 procenta punkti (pp)) no Plāna neto aktīviem. Korporatīvajās obligācijās ieguldīto līdzekļu daļa tikmēr palielināta par 1.27pp līdz 10.12% no Plāna neto aktīvu vērtības. Plānā esošo fiksētu ienākuma vērtspapīru vidējais ienesīgums gadā līdz dzēšanai ir 3.31%. Palielinājies gan obligāciju, gan akciju ieguldījumu fondos ieguldīto līdzekļu daudzums. Obligāciju fondu veidotā daļa pieaugusi no 35.89% līdz 36.75%, bet akciju fondu – no 23.60% līdz 29.31%. Atsevišķu uzņēmumu akcijās tikmēr izvietoti 5.03% līdzekļu (-0.13pp). Brīvo līdzekļu daļa Plānā 2018. gada beigās ir 3.81%.

Plāna ieguldījumu valūtu iedalījumā notikušās izmaiņas tikmēr ir samērā nelielas. Euro denominēto aktīvu īpatsvars pārskata perioda beigās ir 91.66% no Plāna neto aktīviem, kas ir par 0.94pp mazāk nekā pārskata perioda sākumā. ASV dolāru īpatsvars Plānā gada beigās veido 8.34% no Plāna.

Kopējās pārvaldīšanas izmaksas pārskata periodā bija 2,490,725 eiro (0.74% no ieguldījumu plāna vidējiem aktīviem), kas nepārsniedz prospektā noteikto 1.30% maksimālo apmēru. Atlīdzība ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai sastādīja 2,153,807 eiro, atlīdzība Turētājbankai - 336,532 eiro, attiecīgi pārējie pārvaldes izdevumi - 386 eiro.

Kopš pārskata gada beigām līdz tā apstiprināšanas dienai svarīgi notikumi, kas būtiski ietekmētu Plāna finansiālo stāvokli, nav notikuši.

2019. gadā Pārvaldītājs turpinās ieguldīt līdzekļus dažādos reģionos un aktīvu klasēs ar mērķi veidot potenciālās atdeves un riska ziņā sabalansētu ieguldījumu portfeli. Lielāko daļu ieguldījumu joprojām veidos vērtspapīri ar fiksētu ienesīgumu, galvenokārt, tādi, kas sevī ietver noteiktu riska komponenti ar atbilstošu riska prēmiju. Lai kāpinātu sagaidāmo atdevi, Pārvaldītājs arī turpmāk turpinās rūpīgi sekot līdzi norisēm akciju tirgos ar mērķi izmantot tur radušās iespējas.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Rīgā,
2019. gada 28. martā

PAZIŅOJUMS PAR IEGULDĪJUMU PĀRVALDES SABIEDRĪBAS VALDES ATBILDĪBU

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības (turpmāk tekstā – Sabiedrība) valde ir atbildīga par ieguldījumu plāna "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns" (turpmāk tekstā – Plāns) finanšu pārskatu sagatavošanu.

Finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 7. līdz 32. lapai, ir sagatavoti, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par Plāna finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un darbības rezultātu par 2018. gadu.

Iepriekš minētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi par "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanu", un pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Sabiedrības valde ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns" aktīvu saglabāšanu, kā arī krāpšanas un citu negodīgu darbību atklāšanu un novēršanu. Valde ir arī atbildīga par Latvijas Republikas likuma "Par ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām", Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumu un citu LR likumdošanas prasību izpildi.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

Rīgā,
2019. gada 25. februārī

TURĒTĀJBANKAS ZIŅOJUMS
par laika periodu no 2018. gada 01. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāns "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns"

Saskaņā ar Latvijas Republikas (turpmāk tekstā - LR) Valsts fondēto pensiju likumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk tekstā - FKTK) noteikumiem un Turētājbankas līgumu, kas noslēgts 2017. gada 8. decembrī (turpmāk tekstā - Turētājbankas līgums), Akciju sabiedrība "Citadele banka", reģistrēta LR Uzņēmumu reģistra komercreģistrā 2010. gada 30. jūnijā ar vienoto reģistrācijas Nr. 40103303559, juridiskā adrese Republikas laukums 2A, Rīga, (turpmāk tekstā - Turētājbanka) pilda turētājbankas pienākumus "CBL Asset Management" IPAS (turpmāk tekstā - Sabiedrība) pārvaldītajam valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānam „CBL Aktīvais ieguldījumu plāns” (turpmāk tekstā - Plāns);

Turētājbanka ir atbildīga par uz turētājbankām attiecināmu LR tiesību aktu prasību un Turētājbankas līguma izpildi. Turētājbankas galvenie pienākumi ir sekojoši:

- turēt Plāna līdzekļus, kā arī dokumentus, kas apstiprina īpašuma tiesības uz Plāna līdzekļiem saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām un Turētājbankas līgumu;
- nodrošināt Plāna kontu apkalpošanu, Sabiedrības rīkojumu pieņemšanu un izpildi, kā arī norēķinu veikšanu saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām, Turētājbankas līgumu un esošo tirgus praksi;
- nodrošināt Sabiedrību ar regulārām atskaitēm par Plāna līdzekļiem un to vērtību (vērtspapīru cenām);
- sekot Sabiedrības veiktās Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšanas atbilstībai LR tiesību aktiem.

Ņemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka laika periodā no 2018. gada 01. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim:

Plāna līdzekļu turēšana atbilst Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;

Plāna līdzekļu vērtības aprēķināšana tiek veikta saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumā un FKTK noteikumos "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas noteikumi", un Plāna prospektā noteikto kārtību;

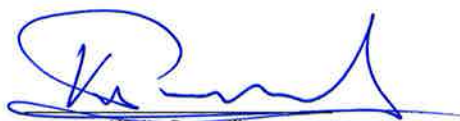
visi rīkojumi, ko laika posmā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim iesniedza Sabiedrība attiecībā uz darījumiem ar Plāna līdzekļiem, atbilst Valsts fondēto pensiju likuma, Plāna prospekta, starp Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un Sabiedrību noslēgtā pārvaldīšanas līguma un Turētājbankas līguma prasībām.

Guntis Beļavskis
valdes priekšsēdētājs, p.p.

AKTĪVU UN SAISTĪBU PĀRSKATS

	Pielikums	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	3	12,900,295	40,942,018
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	3	5,466,389	7,070,889
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos			
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	6	9,104,309	4,271,794
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	4	70,497,581	62,528,308
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	5	17,018,056	16,711,306
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tiem pielīdzināmie vērtspapīri	5	<u>223,381,649</u>	<u>191,536,971</u>
Kopā aktīvi		<u>338,368,279</u>	<u>323,061,286</u>
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	7	<u>(214,521)</u>	<u>(1,106,181)</u>
Kopā saistības		<u>(214,521)</u>	<u>(1,106,181)</u>
Neto aktīvi		<u>338,153,758</u>	<u>321,955,105</u>

Pielikumi no 11. lpp līdz 32. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

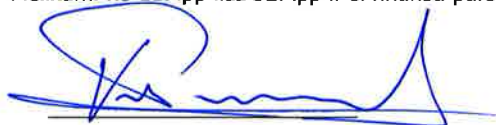
Rīgā,
2019. gada 28. martā

IENĀKUMU UN IZDEVUMU PĀRSKATS

	Pielikums	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ienākumi			
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm		120,500	189,106
Procentu ienākumi par parāda vērtspapīriem		2,476,610	2,242,229
Ienākumi no dividendēm		437,487	352,920
Pārējie ienākumi		33,105	18,605
Kopā ienākumi		<u>3,067,702</u>	<u>2,802,860</u>
Izdevumi			
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam		(2,153,807)	(3,379,277)
Atlīdzība turētājbankai		(336,532)	(424,739)
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi		(386)	(2,630)
Kopā izdevumi		<u>(2,490,725)</u>	<u>(3,806,646)</u>
Ieguldījumu vērtības samazinājums			
Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums	8	1,115,001	3,734,907
Nerealizētais ieguldījumu vērtības samazinājums	9	(22,446,999)	12,164,169
Kopā ieguldījumu vērtības samazinājums		<u>(21,331,998)</u>	<u>15,899,076</u>
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts		1,063,583	(2,990,836)
Ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu samazinājums		<u>(19,691,438)</u>	<u>11,904,454</u>

Pielikumi no 11. lpp līdz 32. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**
NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Neto aktīvi pārskata perioda sākumā	321,955,105	280,884,636
Ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu (samazinājums)/ pieaugums	(19,691,438)	11,904,454
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtas naudas summas	55,078,170	85,499,949
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas	(19,188,079)	(56,333,934)
Neto aktīvu pieaugums pārskata periodā	<u>16,198,653</u>	<u>41,070,469</u>
Neto aktīvi pārskata perioda beigās	<u>338,153,758</u>	<u>321,955,105</u>
Ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda sākumā	<u>117,619,369</u>	<u>106,971,411</u>
Ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda beigās	<u>130,908,496</u>	<u>117,619,369</u>
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda sākumā	<u>2.7372627</u>	<u>2.6257916</u>
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda beigās	<u>2.5831307</u>	<u>2.7372627</u>

Pielikumi no 11. lpp līdz 32. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

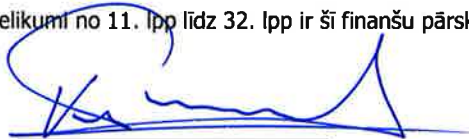
Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Pielikums	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Saņemtā nauda no procentu ienākumiem		2,745,843	2,861,664
Saņemtā nauda no dividendēm		437,487	352,920
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi		(3,382,385)	(4,190,208)
Finanšu ieguldījumu iegāde	10	(133,466,376)	(125,031,838)
Finanšu ieguldījumu pārdošana/ dzēšana		69,667,256	71,501,218
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts		(5,737)	(6,681)
Naudas līdzekļu samazinājums saimnieciskās darbības rezultātā		<u>(64,003,912)</u>	<u>(54,512,925)</u>
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas		55,078,170	85,499,949
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas		(19,188,079)	(56,333,934)
Naudas līdzekļu pieaugums finansēšanas darbības rezultātā		<u>35,890,091</u>	<u>29,166,015</u>
Naudas līdzekļu samazinājums		<u>(28,113,821)</u>	<u>(25,346,910)</u>
Naudas līdzekļi pārskata perioda sākumā		<u>40,942,018</u>	<u>66,611,781</u>
Naudas līdzekļu ārvalstu valūtās pārvērtēšanas rezultāts		72,098	(322,853)
Naudas līdzekļi pārskata perioda beigās	3	<u>12,900,295</u>	<u>40,942,018</u>

Pielikumi no 11. lpp līdz 32. lpp ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Kārlis Purgailis
Valdes priekšsēdētājs

Zigurds Vaikulis
Investīciju komitejas loceklis

Andris Kotāns
Investīciju komitejas loceklis

Rīgā,
2019. gada 28. martā

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI
1. PIELIKUMS VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Ieguldījumu plāna nosaukums:	„CBL Aktīvais ieguldījumu plāns”
Kategorija:	Aktīvie plāni 50%
Ieguldījumu politika:	Ieguldījumu plāna “CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns” ieguldīšanas mērķis ir panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, galvenokārt veicot ieguldījumus ES dalībvalstu un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstu valsts, pašvaldību, centrālo banku un kredītiestāžu emitētos vai garantētos, kā arī komercsabiedrību emitētos parāda un kapitāla vērtspapīros. Plāna ieguldījumu portfelis ir diversificēts starp ieguldījumiem kapitāla un parāda vērtspapīros, kā arī dažādās valūtās un valstīs, tādējādi nodrošinot lielāku ieguldījumu drošību un aizsardzību pret fonda aktīvu vērtības svārstībām, kādas ir raksturīgas ieguldījumiem tikai vienas klases, valūtas, vai valsts vērtspapīros. Līdz 50% no Plāna aktīviem var ieguldīt kapitāla vērtspapīros (akcijās un ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus akcijās).
Ieguldījuma sabiedrības nosaukums:	“CBL Asset Management” IPAS Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija

2. PIELIKUMS NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI
Finanšu pārskatu sagatavošanas principi

“CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāna” finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi par “Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanu”.

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, izņemot tirdzniecības nolūkā turētus finanšu instrumentus, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā un patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

Funkcionālā un finanšu pārskatu valūta

Plāna finanšu grāmatvedības uzskaitē tiek veikta eiro, kas ir Plāna pārskatu un funkcionālā valūta.

Būtiski pieņēmumi un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, ieguldījumu sabiedrības vadībai ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot Plāna izvēlēto uzskaites politiku. Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Sagatavojot finanšu pārskatu, nozīmīgas aplēses tiek izmantotas galvenokārt attiecībā uz finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšanu. Sīkāka informācija par nenoteiktību iekļauta 9. piezīmē.

Izmaksām pieejamie neto aktīvi un Plāna daļas

Plāna neto aktīvi tiek izteikti Plāna daļās. Plāna daļas nav vērtspapīri un tās netiek kotētas biržās.

Plāna daļas vērtība mainās līdz ar Plāna operatīvās darbības rezultātiem. Plāna neto aktīvu vērtība ir Plāna aktīvu un saistību vērtību starpība. Plāna daļas vērtību nosaka, dalot Plāna izmaksām pieejamo neto aktīvu vērtību uz aprēķina brīdi ar uz aprēķina brīdi reģistrēto Plāna daļu skaitu. Plāna izmaksām pieejamo neto aktīvu vērtību un Plāna daļas vērtību nosaka katras darba dienas beigās. Plāna daļas vērtība tiek izteikta eiro un noapaļota līdz septiņām zīmēm.

Plāns saņem Turētājbankā iemaksātās summas piecu dienu laikā pēc tam, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) reģistrē dalībnieka vēlmi mainīt otrā līmeņa pensiju pārvaldnieku.

Plāna daļas līdzekļu pārvaldītājs dzēš, saņemot no VSAA rakstisku rīkojumu par ieguldījumu plāna daļu dzēšanu ar norādi par dzēšamo Plāna daļu skaitu. Plāna daļas var tikt dzēstas, ja dalībnieks iesniedz VSAA attiecīgu iesniegumu par līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu plānu maiņu, tiek sasniegts pensionēšanās vecums vai VSAA saņem informāciju par pensiju shēmas dalībnieka nāvi. Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļota neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar Plāna daļām.

Ienākumu un izdevumu uzskaitē

Visi procentu ienākumi un izdevumi tiek uzskaitīti, izmantojot uzkrāšanas principu.

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti ienākumu un izdevumu pārskatā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzā veidā diskontē finanšu instrumenta nākotnes naudas plūsmu finanšu aktīva vai saistības paredzētajā lietošanas laikā.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti to saņemšanas brīdī, atsevišķos gadījumos dividenžu ienākumi var tikt atzīti, samazinoties akciju cenai pēc emitenta paziņojuma par dividenžu izmaksu.

Atlīdzību par Plāna pārvaldīšanu un turētājbankas funkciju veikšanu aprēķina kā noteiktu daļu no Plāna aktīvu vērtības un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi mēnesī (izņemot mainīgo atlīdzību līdzekļu pārvaldītājam par Plāna darbības rezultātu, kuru izmaksā reizi gadā).

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Darījumi ārvalstu valūtās tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtēti eiro pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda pēdējās dienas beigās. Ārvalstu valūtās nominētie nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ārvalstu valūtā, tiek konvertētas funkcionālajā valūtā, izmantojot tās dienas valūtas kursu, kurā tika noteikta to patiesā vērtība. Ārvalstu valūtas kursa izmaiņu rezultātā gūtā peļņa vai radušies zaudējumi tiek iekļauti ienākumu un izdevumu pārskatā kā peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas.

Plāna aktīvu un saistību pārskata sagatavošanā visvairāk izmantoto ārvalstu valūtu noteiktie maiņas kursi ārvalstu valūtas vienība pret eiro bija šādi (Eiropas Centrālās bankas):

Valūta	31.12.2018.	31.12.2017.
USD	1.1450	1.1993

Nauda un tās ekvivalenti

Nauda un tās ekvivalenti sastāv no tekošajiem Plāna kontu atlikumiem un citiem īstermiņa augsti likvidiem ieguldījumiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem.

Terminnoguldījumi

Plāna terminnoguldījumi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, kas noteikta atbilstoši terminnoguldījumā izvietotam naudas līdzekļu apmēram, kam pieskaitīti kapitalizētie un uzkrātie procentu ienākumi. Procentu ienākumi par izvietotiem terminnoguldījumiem tiek atzīti pēc uzkrājumu principa, t.i. atbilstoši laika periodam, kas pagājis no terminnoguldījuma izvietojuma brīža līdz pārskata perioda beigu datumam.

Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvi tiek atzīti bilancē tikai un vienīgi brīdī, kad Sabiedrība kļūst par līgumslēdzēju pusi saskaņā ar attiecīgā finanšu instrumenta līguma nosacījumiem. Finanšu aktīvi tiek klasificēti kā novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos vai kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamats klasifikācijai ir gan biznesa modelis, kura ietvaros tiek pārvaldīti finanšu aktīvi, gan finanšu aktīva līgumisko naudas plūsmu iezīmes. Aktīvu klasifikācijas kategorija tiek noteikta aktīva iegādes brīdī, pamatojoties uz vadības noteiktajām vadlīnijām. Lai izlemtu par finanšu aktīva klasifikāciju noteiktā kategorijā, Sabiedrība iegādes brīdī nosaka, vai aktīvs atbilst noteiktam biznesa modelim un līgumisko naudas plūsmu kritērijiem. Biznesa modelis ir novērojams Koncerna aktivitātēs. Tas izriet no tā, kādā veidā Sabiedrība tipiski pārvalda tā finanšu aktīvus, lai iegūtu naudas plūsmas. Tādēļ šis izvērtējums netiek veikts, balstoties uz scenārijiem, kurus Sabiedrība neuzskata par pietiekoši reāliem. Stresa scenārija gadījumā, ja naudas plūsmas tiktu atgūtas atšķirīgā veidā no tā, kā Sabiedrība sagaida tipiska biznesa modeļa ietvaros, tas nebūtu par pamatu uzskatīt, ka ir radušies iepriekšējo periodu kļūda un nebūtu arī nepieciešama atlikušo finanšu aktīvu, kas attiecas uz konkrētu biznesa modeli, pārklasifikācija. Tomēr, klasificējot nākotnes iegādes, vēsturiskās naudas plūsmas būtu jāizvērtē, un tās varētu būt par pamatu izmaiņām biznesa modelī.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus, tie tiek uzskaitīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot tieši attiecināmās darījuma izmaksas, izņemot patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Parastā (regulārā) aktīvu iegāde vai pārdošana tiek atzīta, izmantojot norēķinu dienas uzskaiti. Norēķinu diena ir diena, kad aktīvs tiek nodots Koncernam vai Sabiedrība nodod aktīvu kādai trešajai personai. Norēķinu (saistību dzēšanas) diena attiecas uz aktīva atzīšanu tajā dienā, kad aktīvs tiek nodots Koncernam, un uz aktīva atzīšanas pārtraukšanu dienā, kad Sabiedrība to nodod kādai trešajai personai.

Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības

Lai finanšu aktīvu novērtētu amortizētajā iegādes vērtībā, tam ir jābūt vienlaicīgi turētam biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvu, lai saņemtu tā līgumiskās naudas plūsmas, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek uzskaitīti to amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot uzkrājumus aktīvu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem nav atzīts kredītvērtības samazinājums (1. stadija un 2. stadija), tiek novērtēti kā visu naudas iztrūkumu pašreizējā vērtība, kuru veido starpība starp līgumā noteiktajām Koncerna saņemamajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, kuras Sabiedrība sagaida saņemt, diskontējot tās ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem pārskata perioda beigu datumā ir atzīts kredītvērtības samazinājums (3. stadija), tiek novērtēti kā starpība starp bruto uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta par finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izsniegti ar vērtības samazinājumu, kredītkoriģēta efektīvā procentu likme tiek piemērota, sākot no to sākotnējās atzišanas.

Ieņēmumi vai izdevumi no finanšu aktīva, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu aktīva atzišana tiek pārtraukta, kad tas tiek pārklasificēts, vai amortizācijas procesā vai lai atzītu vērtības samazināšanās zaudējumus vai to reversu. Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti to izsniegšanas dienā. No attiecīgā līguma parakstīšanas datuma līdz faktiskajai izsniegšanas dienai tie tiek uzskaitīti kā kredītesības saistības ārpusbilances posteņos.

Grozot vai pārskatot finanšu aktīvu līgumiskās naudas plūsmas, kas nerezultējas ar atzišanas pārtraukšanu, Koncernam ir jāpārrēķina finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtība un jāatzīst ieņēmumi vai izdevumi no grozījumiem peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Jaunā bruto uzskaites vērtība ir pašreizējās vērtības aplēse, kas iegūta ar finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi vai kredītkoriģētu efektīvo procentu likmi iegādātam vai izsniegtam finanšu aktīvam, kura vērtība ir samazinājusies, diskontējot modificētās vai pārskatītās līgumiskās naudas plūsmas. Aplēšot sagaidāmās naudas plūsmas, tiek ņemtas vērā visas līgumiskās naudas plūsmas un maksājumi, izņemot paredzamos kredītzaudējumus, ja vien finanšu aktīvs nav iegādāts vai izsniegts ar vērtības samazinājumu. Izmaksas vai komisijas koriģē modificētā finanšu aktīva uzskaites vērtību un tiek amortizētas modificētā aktīva atlikušajā atmaksas termiņā.

Ja finanšu aktīvi nevar tikt atgūti, tie tiek norakstīti un atspoguļoti kā samazinājums kredītu vērtības samazināšanās uzkrājumos. Lēmumu par kredītu norakstīšanu pieņem Koncerna vadība. Ieņēmumi no iepriekš norakstīto kredītu atgūšanas tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrība klasificē visas finanšu saistības kā uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus un noteiktus noguldījumu komponentus no apdrošināšanas plānu saistībām, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Peļņa vai zaudējumi no finanšu saistībām, kas ir novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu saistību atzišana tiek pārtraukta un amortizācijas procesā.

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos

Lai finanšu aktīvu novērtētu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, tam ir jābūt turētam vienlaicīgi biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir saņemt līgumiskās naudas plūsmas un pārdot finanšu aktīvu, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam. Koncerna finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, plānots turēt nenoteiktu laika periodu un pārdot gadījumā, ja to prasa likviditāte vai procentu likmju, valūtas maiņas likmju vai akciju cenu izmaiņas.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, pēc sākotnējās atzišanas tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām. Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts tiek atspoguļots pārējo apvienoto ienākumu pārskatā, līdz finanšu aktīva izslēgšanai vai pārklasifikācijai; izņēmums ir uzkrājumi vērtības samazinājumam un valūtas pārvērtēšanas rezultāts. Starpību starp parāda vērtspapīru sākotnējo iegādes vērtību un amortizēto iegādes vērtību, kura noteikta, pielietojot efektīvo procentu likmi, atzīst procentu ienākumu sastāvā. Kad vērtspapīra atzišana tiek pārtraukta, attiecīgā uzkrātā pārvērtēšanas peļņa no pārējiem apvienotajiem ienākumiem tiek pārnesta uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

Finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, kas nav kapitāla instrumenti, uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti pārējos apvienotajos ienākumos un nesamazina to uzskates vērtību bilancē. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Attiecībā uz kapitāla instrumentiem, kas netiek turēti tirdzniecībai un nav iegādāti biznesa kombināciju rezultātā, Koncernam, tos sākotnēji atzīstot, ir jāizdara neatgriezeniska izvēle to vēlākas izmaiņas patiesajā vērtībā atspoguļot pārējos apvienotajos ienākumos vai peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šī izvēle tiek izdarīta katram instrumentam individuāli. Summas, kas atspoguļotas pārējos apvienotajos ienākumos, vēlāk netiek pārnestas uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bet kumulatīvā peļņa vai zaudējumi, izslēdzot aktīvu, tiek pārnesta tieši uz nesadalīto peļņu. Dividendes no kapitāla instrumentiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šādiem kapitāla instrumentiem netiek izvērtēts vērtības samazinājums, bet tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā.

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Finanšu aktīvi tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tie nav novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā vai novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Kapitāla instrumentiem, kas citādi tiktu novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tos sākotnēji atzīstot, var veikt neatgriezenisku izvēli tos atzīt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos

ienākumos. Izvēles iespēja piemērojama katram instrumentam individuāli. Finanšu aktīvus vai saistības, pie sākotnējās atzīšanas, var neatgriezeniski noteikt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja darot tā var izvairīties vai būtiski samazināt uzskaites nesaskaņotības, kas pretējā gadījumā veidotos uzskaitot aktīvus vai saistības vai atzīstot ienākumus vai izdevumus no tiem atšķirīgi vai grupa ar finanšu saistībām vai finanšu aktīviem un finanšu saistībām tiek vērtēta un tās sniegums tiek izvērtēts balstoties uz tās patieso vērtību, atbilstoši dokumentētai risku pārvaldīšanas vai investīciju stratēģijai un informācija par šo grupu vadībai iekšēji tiek ziņota, balstoties uz patieso vērtību.

Izņemot procentus par procentu mijmaiņas līgumiem, procenti par finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tiek iekļauti neto procentu ienākumos. Pārvērtēšanas un tirdzniecības peļņa vai zaudējumi attiecīgo finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņu rezultātā, kā arī procenti par procentu mijmaiņas līgumiem tiek iekļauti tieši peļņas vai zaudējumu postenī "Neto finanšu ienākumi". Šādi finanšu aktīvi un saistības pēc sākotnējās atzīšanas tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām vai brokeru kotētajām cenām.

Šajā kategorijā ietilpst: a) tirgum piesaistīto (unit-linked) ieguldījumu līgumu saistības un attiecīgie ieguldījumi un b) atsevišķi aktīvi un saistības, kas tiek pārvaldīti un kuru ienesīgums tiek novērtēts, pamatojoties uz to patieso vērtību, saskaņā ar dokumentētu risku pārvaldības vai investīciju stratēģiju. Saskaņā ar tirgum piesaistīto ieguldījumu līgumu nosacījumiem, kredītrisku, kas saistīts ar apdrošinātāja veiktajiem ieguldījumiem, pilnībā uzņemas apdrošināšanas ņēmējs, nevis apdrošinātājs. Tādējādi, uzrādot patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā gan iegādātos aktīvus, gan pārņemtās saistības, ir iespējams izvairīties no uzskaites nesaskaņotības.

Finanšu aktīvi un saistības, kas turētas tirdzniecības nolūkā, tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi un saistības, tiek turētas tirdzniecības nolūkā, ja tās iegādātas, lai gūtu peļņu no īstermiņa cenu svārstībām vai dīleru maržas, vai ja tās, iekļautas portfelī, kam raksturīga īstermiņa peļņas gūšana.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Ikdienas uzņēmējdarbībā Sabiedrība ir iesaistīta nākotnes valūtas maiņas līgumos (forward), valūtas un procentu likmju mijmaiņas (swap) darījumos, kā arī darījumos ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem. Visi atvasinātie līgumi ir klasificēti kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Pēc sākotnējās atzīšanas nākotnes valūtas maiņas līgumi, valūtas un procentu likmju mijmaiņas darījumi un citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā. Šo instrumentu patiesā vērtība tiek iekļauta attiecīgajā bilances aktīvu un saistību postenī „Atvasinātie finanšu instrumenti”.

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas no izmaiņām prasībās un saistībās, kas izriet no nākotnes valūtas maiņas līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas darījumiem un citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

Atzīšana/izslēgšana no aktīviem

Finanšu aktīvu iegāde un pārdošana tiek atzīta norēķinu veikšanas dienā. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem beidzas vai kad Plāns ir nodevis visus īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi. Finanšu aktīvi klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņai vai zaudējumos tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, visas ar darījuma slēgšanu saistītās izmaksas tiek atzītas ienākumu un izdevumu pārskatā. Pārējie finanšu aktīvi tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, ietverot ar darījuma slēgšanu saistītās izmaksas.

Uzkrājumi finanšu aktīvu vērtības samazinājumam

Sabiedrība aplēš paredzamos kredītzaudējumus, lai atspoguļotu izmaiņas kredītriskā kopš sākotnējās parāda vērtspapīru, prasību pret kredītiestādēm un centrālajām bankām, kā arī finanšu saistībām tiem piešķirt kredītu atzīšanas. Uzkrājumu vērtības samazinājumam prasības attiecas uz finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, bet neattiecas uz finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti citos apvienotajos ienākumos un nesamazina to uzskaites vērtību bilancē.

Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atzīti, pamatojoties uz nākotnes informāciju pat tad, ja zaudējumu gadījums nav noticis. Izvērtējums ņem vērā plašu informācijas apjomu, bet tā kā lielākā daļai šo ekspozīciju ir kredītreitings, aprēķins būtiski balstās uz ārējiem kredītreitingiem un aprēķinātajām saistību neizpildes varbūtībām, kas atvasinātas no reitingu aģentūru aprēķinātajām daudz-periodu reitingu migrācijas matricām. Ja izvērtēšanai tas nav pieejams, ārējais reitingu aģentūras kredītreitings var tikt aizvietots ar iekšēji aprēķinātu kredītqualitātes līmeni. Kredītriska indikatori (maksātspējas gadījums, maksājuma kavējums, restrukturizācija) un individuāla emitenta kredītriska izvērtēšana arī tiek ņemta vērā. Sabiedrība uzskata ekspozīcijas ar ieguldījuma līmeņa kredītreitingu par zema riska aktīviem, tādēļ tiek pieņemts, ka tām, kopš iegādes, nav būtiski pieaudzis kredītrisks. Ekspozīcijām, kuru kredītreitings ir zem investīciju līmeņa vairāk kā par 3 pakāpēm, samazinājums kredītreitingā kopš sākotnējās iegādes tiek uzskaitīts par tādu, kurš liecina par būtisku pieaugumu kredītriskā. Paredzami kredītzaudējumi tiek atzīti balstoties uz uzkrājumu līmeni, kurā ekspozīcija ir iedalīta pārskata datumā. 12 mēnešu paredzami kredītzaudējumi tiek atzīti 1. stadijas ekspozīcijām, kur kredītrisks nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas. Dzīves ciklā paredzami kredītzaudējumi tiek atzīti 2. stadijas ekspozīcijām, kuru kredītrisks ir būtiski pieaudzis kopš sākotnējās atzīšanas, un 3. stadijas ekspozīcijām, kurām ir novērojama saistību neizpilde. 3. stadijas ekspozīcijas, ja tādas tiktu identificētas, papildus tiktu visaptveroši izvērtētas, tajā skaitā salīdzinot ar tirgus vērtējumiem līdzīgām ekspozīcijām, attiecīgā vērtspapīra tirgus dziļumu, iepriekšējo tirdzniecības darījumu rezultātiem un citu pieejamo informāciju.

Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, kuru saņemtu par aktīva pārdošanu vai samaksātu par saistību nodošanu parastā darījumā, kas novērtēšanas datumā tiek noslēgts tirgus dalībnieku starpā pamatatirgū vai, ja tāda nav, visizdevīgākajā tirgū, kuram Sabiedrībai ir pieeja šajā datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Sabiedrība novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja darījumi ar aktīviem vai saistībām notiek pietiekami bieži un pietiekamā apjomā, lai varētu regulāri iegūt informāciju par cenām.

Vērtspapīru pārvērtēšana notiek izmantojot *Bloomberg* un *NASDAQ OMX Riga* pieejamo finanšu informāciju par šo vērtspapīru tirgus pieprasījuma (*bid*) cenām. Vērtspapīru iegādes un pārdošanas darījumi tiek atzīti norēķinu dienā. Pārdoto vērtspapīru iegādes vērtība tiek noteikta pēc FIFO (*first in, first out*) metodes.

Ja nav pieejama aktīvā tirgū kotēta cena, Sabiedrība izmanto vērtēšanas metodes, kurās pēc iespējas vairāk izmantoti novērojami tirgus dati, bet pēc iespējas mazāk - nenovērojami ievades lielumi. Izvēlēta vērtēšanas metode ietver visus faktorus, kurus tirgus dalībnieki ņemtu vērā, nosakot darījuma cenu.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., samaksātās vai saņemtās atbildības patiesā vērtība. Ja Sabiedrība nosaka, ka patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī atšķiras no darījuma cenas un patieso vērtību neaplicina ne identiska aktīva vai saistības kotēta cena aktīvā tirgū, ne vērtēšanas metodes, kurā izmantoti vienīgi novērojami dati, rezultāti, finanšu instruments tiek sākotnēji novērtēts patiesajā vērtībā, kas koriģēta, lai atspoguļotu starpību starp patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī un darījuma cenu. Vēlāk šī starpība tiek atbilstoši atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ņemot vērā instrumenta paredzamo izmantošanas laiku, bet ne vēlāk kā brīdī, kad vērtību pilnībā var pamatot ar novērojamiem tirgus datiem vai arī darījums ir pabeigts.

Finanšu aktīvu un finanšu saistību portfeli, kas pakļauti tirgus riskam un kredīriskam, ko pārvalda Sabiedrība, balstoties uz neto pakļautību vai nu tirgus vai kredīriskam, tiek novērtēti, ņemot vērā cenu, kas tiktu maksāta, lai pārdotu neto garo pozīciju (vai maksāta, lai nodotu neto īso pozīciju) atsevišķiem riskiem. Šis portfeļa līmeņa korekcijas tiek attiecinātas uz atsevišķiem aktīviem un saistībām, balstoties uz relatīvām riska korekcijām attiecībā uz katru atsevišķo instrumentu portfeli.

Apraksts par metodēm, kas tiek izmantotas, lai noteiktu patieso vērtību sadalījumā pa 3 līmeņiem, balstoties uz vērtēšanas metodēs izmantotās informācijas novērošanas pakāpi, ir uzrādīts zemāk.

1. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesā vērtība ir noteikta, balstoties uz aktīvā tirgū kotētām biržas cenām. Šajā kategorijā pārsvarā ietilpst akcijas, parāda vērtspapīri, īstermiņa obligācijas un standartizēti atvasinātie instrumenti, kuru vērtēšanā tiek izmantotas kotētas biržas cenas. Vērtspapīri, kuri tiek tirgoti aktīvos tirgos ārpus biržas, arī tiek iekļauti šajā kategorijā.

2. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesās vērtības noteikšanai tiek izmantoti pieejami tirgus dati, kā piemēram, cenas līdzīgiem finanšu instrumentiem un ar kuriem tirgū ir veikti darījumi. Šajā kategorijā pārsvarā ir mazāk likvidi parāda vērtspapīri un atvasinātie finanšu instrumenti, kuri tiek novērtēti, balstoties uz pieejamiem tirgus datiem. Mazāk likvidu parāda vērtspapīru cena tiek koriģēta par tirgū pieejamu ineesīguma likmju starpību.

3. līmenī tiek uzrādīti finanšu instrumenti, kuru patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot tirgū pieejamos datus un uzņēmuma iekšējos novērtējumus.

Sabiedrība atzīst izmaiņu patiesās vērtības hierarhijas līmenī instrumentiem tā pārskata perioda beigās, kurā notikušas izmaiņas. Turpmāku patiesās vērtības pamatojuma analīzi skatīt 9. piezīmē.

Nodokļi

Plāna ienākumi tiek aplikti ar ienākuma nodokļiem tajā valstī, kurā tie gūti. Pamatā Plāna ienākumi, izņemot dividendes par ārvalstu uzņēmumu akcijām, ir atbrīvoti no ienākuma nodokļu nomaksas. Plāns nav LR uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, un, dzēšot Plāna apliecības, vērtības pieaugums netiek aplikts ar uzņēmuma ienākuma nodokli.

Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Plāns ir konsekventi piemērojis grāmatvedības politikas visiem šajos finanšu pārskatos uzrādītajiem pārskata periodiem, izņemot turpmāk aprakstītās izmaiņas.

Jauni standarti un interpretācijas

2018. gada 1. janvārī stājās spēkā jauni SFPS, kas attiecas uz Sabiedrību.

Turpmāk aprakstītās vadlīnijas, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī, ir ieviestas šajos finanšu pārskatos. To ieviešanas ietekme, ja tāda pastāv, ir aprakstīta šajos finanšu pārskatos.

9. SFPS – "Finanšu instrumenti" (aizvieta 39. SGS). Ieviešot 9. SFPS, Sabiedrība izvēlējās pārklasificēt visus iepriekšējo periodu finanšu datus. Starpība starp iepriekšējā perioda uzskaites vērtībām un jaunajām uzskaites vērtībām 9. SFPS sākotnējās piemērošanas brīdī tika uzrādīta nesadalītās peļņas sākuma atlikumā. Standarta ieviešanas laikā Sabiedrība strādāja pie nepieciešamo procesu, sistēmu, modeļu un tehnisko spēju uzlabošanas. Jaunais standarts paredz atšķirīgus priekšnoteikumus aktīvu klasifikācijai. Lai klasificētu aktīvus amortizētajā iegādes vērtībā saskaņā ar jaunā standarta prasībām, ir jāizvērtē tos saskaņā ar principu "tikai pamatsummas un procentu maksājumi" (SPPI). Biznesa modeļu

"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns" 2018. gada pārskats

izvērtējums jaunā standarta kontekstā veido pamatu klasifikācijai un novērtēšanai. Tā kā Sabiedrības visi aktīvi ir turēti tirdzniecības nolūkā, tad sākotnējās ieviešanas brīdī izmaiņas klasifikācijā nebija.

Tā kā Sabiedrības vērtspapīri ir novērtēti to patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tad ieviešot jaunajā standartā noteikto paredzamo kredītzaudējumu konceptu, uzkrājumu līmenis nemainījās. Aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, paredzami kredītzaudējumi nav jāaprēķina, jo tie ir iekļauti jau to patiesajā vērtībā. Šādiem aktīviem arī nav jānosaka un tie nav jāiedala stadijās atkarībā no to kredītkvalitātes izmaiņām kopš sākotnējās iegādes vai atzīšanas.

15. SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem". Ar jauno standartu ir ieviests visaptverošs ietvars, ar kura palīdzību noteikt, vai, cik daudz un kad ir jāatzīst ieņēmumi. Jaunais standarts aizvieto 18. SGS "Ieņēmumi", 11. SGS "Būvlīgumi" un to interpretācijas. Sabiedrība sākotnēji piemēroja 15. SFPS 2018. gada 1. janvārī retrospektīvā veidā saskaņā ar 8. SGS prasībām, neizmantojot praktiskos līdzekļus. 15. SFPS pieņemšana nav ietekmējusi laiku vai summu, kādā tiek atzīti Sabiedrības ienākumi no līgumiem ar klientiem.

Jauni standarti, standartu papildinājumi un interpretācijas, kas stājas spēkā pārskata periodiem, kas sākas pēc 2018. gada 1. janvāra vai kurus ES vēl nav ieviesusi un kas netiek piemēroti šiem finanšu pārskatiem un kurām varētu nebūt būtiska ietekme uz Sabiedrību, ir aprakstīti šeit:

16 SFPS – "Nomas" (aizvieto 17. SGS, 4. SFPIK, 15. PIK, 27. PIK). Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. Agrāka piemērošana ir atļauta, ja uzņēmums piemēro arī 15. SFPS.

17. SFPS – "Apdrošināšanas līgumi". Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un agrāka piemērošana ir atļauta, ja tiek piemēroti ar 9. SFPS un 15. SFPS.

Papildinājumi 4. SFPS: 9. SFPS "Finanšu instrumenti" piemērošana kopā ar 4. SFPS "Apdrošināšanas līgumi". Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk; jāpiemēro retrospektīvi.

Ikgadējie papildinājumi SFPS:

- Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajās sabiedrības un kopuzņēmumos (Papildinājumi 28. SGS);
- Plāna grozījumi, samazinājumi vai nokārtošana (Papildinājumi 19. SGS);
- 23. SFPIK Nenoteiktība attiecībā uz ienākuma nodokļa uzskaiti;
- Grozījumi atsaucēs uz konceptuālo ietvaru SFPS standartos.

Sabiedrība pašlaik izvērtē šo jauno standartu un interpretāciju un citu izmaiņu iespējamo ietekmi, ja tāda būtu, uz finanšu pārskatiem.

3. PIELIKUMS PRASĪBAS PRET KREDĪTIESTĀDĒM

	31.12.2018.	31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm, AS "Citadele banka"	12,900,295	40,942,018	3.81%
Terminnoguldījumi ar sākotnējo termiņu vairāk par 3 mēnešiem	5,466,389	7,070,889	1.62%
Kopā prasības pret kredītiestādēm	18,366,684	48,012,907	5.43%

Par naudas līdzekļiem uz pieprasījumu Plāns saņem procentu ienākumus, kas tiek aprēķināti pēc fiksētām procentu likmēm.

Naudas plūsmas pārskatā terminnoguldījumi ar sākotnējo termiņu 3 mēneši un mazāk (neņemot vērā uzkrātos procentus) tiek atspoguļoti kā naudas līdzekļi.

Naudas līdzekļi naudas plūsmas pārskata mērķiem ir šādi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Kopā prasības pret kredītiestādēm	18,366,684	48,012,907
Terminnoguldījumi ar sākotnējo termiņu vairāk par 3 mēnešiem	(5,466,389)	(7,070,889)
Kopā nauda un naudas līdzekļi	12,900,295	40,942,018

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Nākamā tabula atspoguļo Termiņnoguldījumus kredītiestādēs sadalījumā pēc darījuma partneriem.

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Uzskaites vērtība	T.sk. uzkrātie procentu ienākumi	Uzskaites vērtība	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Latvijas kredītiestādēs izvietotie termiņnoguldījumi	5,466,389	466,389	7,070,889	1.62%
AS "Citadele banka"	5,466,389	466,389	7,070,889	1.62%
Kopā termiņnoguldījumi kredītiestādēs	5,466,389	466,389	7,070,889	1.62%

2018. gada 31. decembrī vidējā noguldījumu ienesīguma likme bija 2.30% (2017: 2.47%).

4. PIELIKUMS PARĀDA VĒRTSPAPĪRI UN CITI VĒRTSPAPĪRI AR FIKSĒTU IENĀKUMU

			Ienesīgums gadā līdz dzēšanas brīdim	% no plāna neto aktīviem
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2018.
Valdību parāda vērtspapīri:	36,263,124	33,983,044	2.68%	10.72%
Citu OECD reģiona uzņēmumu parāda vērtspapīri	24,294,626	15,864,810	3.01%	7.18%
Ne - OECD reģiona valstu uzņēmumu parāda vērtspapīri	8,046,040	11,041,815	1.79%	2.38%
Latvijas valdības parāda vērtspapīri	3,922,458	7,076,419	2.45%	1.16%
Uzņēmumu parāda vērtspapīri:	21,996,784	19,194,744	3.97%	6.51%
Citu OECD reģiona valstu valdības vērtspapīri	16,122,151	5,974,294	3.99%	4.77%
Ne - OECD reģiona valstu valdības vērtspapīri	5,874,633	9,781,680	3.90%	1.74%
Latvijas uzņēmumu parāda vērtspapīri	-	3,438,770	-	-
Finanšu institūciju parāda vērtspapīri:	12,237,673	9,350,520	3.98%	3.62%
Citu OECD reģiona finanšu institūciju parāda vērtspapīri	8,860,918	5,674,086	3.94%	2.62%
Ne - OECD reģiona finanšu institūciju parāda vērtspapīri	3,376,755	3,676,434	4.08%	1.00%
Kopā parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	70,497,581	62,528,308	3.31%	20.85%

Uz 2017. gada un 2018. gada 31. decembri visi Plānam piederošie parāda vērtspapīri un citi parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu ir tirgoti regulētos tirgos.

Nākamā tabula atspoguļo parāda vērtspapīrus, kas ir klasificēti kā tirdzniecības nolūkā turēti vērtspapīri, sadalījumā pēc emitenta izcelsmes valsts:

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN kods	Valūta	Nomināl- vērtība	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti				71,823,149	70,497,581	20.85%
ASV emitentu parāda vērtspapīri				19,509,241	19,062,715	5.63%
United States of America 2.875% 05/2043	US912810RB61	USD	12,000,000	11,082,148	10,277,917	3.03%
United States Treasury Note Bond 2.25% 08/2027	US9128282R06	USD	10,300,000	8,427,094	784,798	2.60%
Rumānijas emitentu parāda vērtspapīri				11,604,011	11,339,143	3.36%
Romania 2.75% 10/2025	XS1312891549	EUR	3,500,000	3,714,764	3,778,063	1.12%
Globalworth Real Estate Investments Ltd 3.0% 03/2025	XS1799975922	EUR	3,500,000	3,588,755	376,755	1.00%
Digi Communications 5% 10/2023	XS1405770576	EUR	2,540,000	2,752,238	666,839	0.79%
Romania 2.375% 04/2027	XS1599193403	EUR	1,500,000	1,548,254	1,517,486	0.45%

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN kods	Valūta	Nomināl- vērtība	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Turcijas emitentu parāda vērtspapīri				9,420,087	8,724,923	2.58%
Arcelik 3.875% 09/2021	XS1109959467	EUR	3,500,000	3,675,022	3 493 012	1.03%
Turkey 5.125% 05/2020	XS0503454166	EUR	3,000,000	3,586,743	3,181,720	0.94%
Turkey 4.125% 04/2023	XS1057340009	EUR	2,000,000	2,158,322	2,050,191	0.61%
Zviedrijas emitentu parāda vērtspapīri				4,701,118	4,551,394	1.34%
DDM Debt AB 9.50% 01/2020	SE0009548332	EUR	3,000,000	3,199,986	3,117,550	0.92%
European Lingerie Group AB 7.75% 02/2021	SE0010831792	EUR	1,500,000	1,501,132	1,433,844	0.42%
Latvijas emitentu parāda vērtspapīri				3,585,313	3,922,458	1.16%
Latvia 5.25% 06/2021	XS0638326263	USD	2,700,000	2,194,868	2,462,357	0.73%
Latvia 1.375% 09/2025	XS1295778275	EUR	1,400,000	1,390,445	1,460,101	0.43%
Polijas emitentu parāda vērtspapīri				3,490,692	3,405,875	1.01%
Tauron Polska Energia SA 2.375% 05/07/2027	XS1577960203	EUR	3,500,000	3,490,692	3,405,875	1.01%
Lietuvas emitentu parāda vērtspapīri				3,264,400	3,263,718	0.97%
Maxima Grupe UAB 3.25% 09/2023	XS1878323499	EUR	3,300,000	3,264,400	3,263,718	0.97%
Bulgārijas emitentu parāda vērtspapīri				3,226,321	3,207,794	0.95%
Bulgarian Energy Holding 3.50% 06/2025	XS1839682116	EUR	3,200,000	3,226,321	3,207,794	0.95%
Igaunijas emitentu parāda vērtspapīri				3,191,943	3,197,828	0.95%
Luminor Bank AS/Estonia 1.50% 10/2021	XS1894121695	EUR	3,200,000	3,191,943	3,197,828	0.95%
Horvātijas emitentu parāda vērtspapīri				2,643,483	2,750,491	0.81%
Croatia 3% 03/2025	XS1117298916	EUR	2,500,000	2,643,483	2,750,491	0.81%
Meksikas emitentu parāda vērtspapīri				2,587,474	2,418,785	0.72%
CEMEX Finance LLC 4.625% 06/2024	XS1433214449	EUR	2,400,000	2,587,474	2,418,785	0.72%
Lielbritānijas emitentu parāda vērtspapīri				2,000,000	2,157,025	0.64%
Barclays 0% 05/2022	XS0363980607	EUR	2,500,000	2,000,000	2,157,025	0.64%
Čehijas emitentu parāda vērtspapīri				2,256,311	2,106,917	0.62%
EP Energy 5.875% 11/2019	XS0783933350	EUR	2,000,000	2,256,311	2,106,917	0.62%
Francijas emitentu parāda vērtspapīri				342,754	388,515	0.11%
SGA Societe Generale Acceptance 0% 01/2019	XS0574431465	USD	500,000	342,754	388,515	0.11%
Kopā parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				71,823,149	70,497,581	20.85%

Uz 2018.gada 31.decembri nav parāda vērtspapīri, kas klasificēti kā līdz termiņa beigām turētie.

5. PIELIKUMS KOPĀ AKCIJAS UN CITI VĒRTSPAPĪRI AR NEFIKSĒTU IENĀKUMU

	31.12.2018.	31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	223,381,649	191,536,971	66.06%
Citu OECD reģiona ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	206,376,067	175,388,472	61.02%
Latvijas ieguldījumu fondu apliecības	17,005,582	16,148,499	5.04%
Uzņēmumu akcijas	17,018,056	16,711,306	5.03%
Citu OECD reģiona uzņēmumu akcijas	15,451,906	15,458,533	4.56%
Latvijas uzņēmumu akcijas	1,566,150	1,252,773	0.47%
Kopā akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	240,399,705	208,248,277	71.09%

Uz 2018. gada 31. decembri visas Plānam piederošās akcijas tiek tirgotas regulētos tirgos, bet ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības ar vērtību 149,888,567 EUR netiek tirgotas regulētos tirgos. Uz 2017. gada 31. decembri visas Plānam piederošās akcijas tiek tirgotas regulētos tirgos, bet ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības ar vērtību 122,142,420 EUR netiek tirgotas regulētos tirgos.

Nākamā tabula atspoguļo akcijas sadalījumā pēc emitenta izcelsmes valsts:

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN	Valūta	Daudzums	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
<u>Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti</u>				18,745,251	17,018,056	5.03%
Vācijas emitentu vērtspapīri				16,063,891	14,075,836	4.15%
Allianz SE	DE0008404005	EUR	19,800	3,100,127	3,479,652	1.02%
Bayer AG	DE000BAY0017	EUR	48,000	3,447,311	2,912,160	0.85%
SAP AG	DE0007164600	EUR	32,000	2,999,246	2,791,360	0.83%
BASF SE	DE000BASF111	EUR	44,000	3,463,527	2,661,560	0.79%
Siemens AG	DE0007236101	EUR	12,000	1,439,012	1,173,840	0.35%
Deutsche Post AG	DE0005552004	EUR	44,200	1,614,668	1,057,264	0.31%
Latvijas emitentu vērtspapīri				1,080,849	1,566,150	0.47%
Olainfarm	LV0000100501	EUR	155,624	524,049	1,034,900	0.31%
HansaMatrix AS	LV0000101590	EUR	85,000	556,800	531,250	0.16%
ASV emitentu vērtspapīri				1,600,511	1,376,070	0.41%
Facebook Inc	US30303M1027	USD	12,000	1,600,511	1,376,070	0.41%
Kopā akcijas				18,745,251	17,018,056	5.03%

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmus vērtspārus sadalījumā pēc emitenta izcelsmes valsti:

Finanšu instrumenta nosaukums	ISIN	Valūta	Daudzums	Iegādes vērtība (EUR)	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti				75,728,438	73,493,082	21.72%
Luksemburga emitentu vērtspapīri				60,685,468	61,113,182	18.06%
GS Global CORE Equity	LU0280841296	EUR	790,000	15,591,410	15,254,900	4.50%
JPM US Aggregate Bond Fund	LU1432507090	EUR	150,000	14,522,810	14,365,500	4.25%
Candriam Bonds Euro High Yield	LU0144746509	EUR	10,660	11,136,012	12,535,947	3.71%
Pictet - Global Emerging Debt EUR	LU0170991672	EUR	40,800	10,935,236	10,487,232	3.10%
Schroder ISF EURO High Yield	LU0849400030	EUR	60,888	8,500,000	8,469,603	2.50%
Vācijas emitentu vērtspapīri				15,042,970	12,379,900	3.66%
DWS Deutschland	DE000DWS2F23	EUR	65,000	15,042,970	12,379,900	3.66%
Regulētos tirgos netirgotie finanšu instrumenti				151,495,475	149,888,567	44.34%
Luksemburgas emitentu vērtspapīri				95,768,174	93,160,133	27.55%
NN L US Credit	LU0803997666	EUR	2,400	13,499,646	13,948,608	4.12%
Robeco Capital Growth - US Premium Equities	LU0320897043	EUR	63,500	14,050,488	13,618,845	4.03%
Goldman Sachs Funds SICAV - Europe CORE Equity Portfolio	LU0234682044	EUR	800,000	13,904,020	12,408,000	3.67%
Vontobel Fund - US Equity	LU0368557038	EUR	40,000	10,375,220	10,212,800	3.02%
BlackRock Global Funds - US Dollar Bond Fund	LU1564327929	EUR	998,002	10,000,000	9,750,480	2.88%
Invesco Pan European Structured Equity Fund	LU0119753134	EUR	500,000	9,100,040	9,170,000	2.71%
Vontobel Fund - Emerging Markets Equity	LU0368556220	EUR	70,000	9,499,720	8,388,800	2.48%
Ashmore SICbr - Emerging Markets Local Currency Bond Fund	LU1023716233	EUR	88,000	8,091,620	7,898,000	2.34%
BlueBay Global High Yield Bond Fund EUR	LU0549552437	EUR	60,000	7,247,420	7,764,600	2.30%
Īrijas emitentu vērtspapīri				39,428,428	39,722,852	11.75%
PIMCO Funds Global Investors Series PLC - Global Investment Grade Credit Fund	IE0032876397	EUR	790,740	13,027,325	14,470,537	4.28%
PIMCO Funds Global Investors Series PLC - Total Return Bond Fund	IE0033989843	EUR	624,733	13,326,469	13,113,153	3.88%
Vanguard Investment Series PLC - US 500 Stock Index Fund	IE0032126645	EUR	490,000	13,074,634	12,139,162	3.59%
Latvijas emitentu vērtspapīri				16,298,873	17,005,582	5.04%
CBL Eastern European Bond fund Klase R Acc EUR (hedged)	LV0000400174	EUR	457,552	7,652,602	8,235,928	2.44%
CBL Global Emerging Markets Bond Fund R Acc EUR (hedged)	LV0000400828	EUR	663,512	6,915,715	7,225,647	2.14%
CBL Baltic Sea Equity Fund	LV0000400794	EUR	22,738	1,000,126	870,644	0.26%
CBL Russian Equity Fund	LV0000400190	USD	46,474	730,430	673,363	0.20%
Kopā ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri				227,223,913	223,381,649	66.06%

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Tā kā Sabiedrībai nav pieejama pietiekami detalizēta informācija par šo ieguldījumu fondu aktīviem, ko investoru vārdā pārvalda finanšu institūcijas, šie Plāna aktīvi nav analizēti pēc to faktiskiem emitentiem.

6. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI RISKĀ KAPITĀLA TIRGŪ

	31.12.2018.	31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	9,104,309	4,271,794	2.69%
Coller International Partners VII Luxembourg, SLP	4,074,752	1,692,873	1.20%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	3,242,659	1,757,150	0.96%
BaltCap Infrastructure Fund UF	1,101,242	-	0.33%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund KS	685,656	821,771	0.20%
Kopā ieguldījumi riska kapitāla tirgū	9,104,309	4,271,794	2.69%

Kopējais plānotais ieguldījums ir 18,713,537 EUR. Ieguldījumi tiks veikti atsevišķos maksājumos, pakāpeniski palielinot to apjomu.

7. PIELIKUMS UZKRĀTIE IZDEVUMI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrātie izdevumi ieguldījumu pārvaldes sabiedrības komisijām	(185,532)	(1,070,302)
Uzkrātie izdevumi turētājbankas komisijām	(28,989)	(35,879)
Kopā uzkrātie izdevumi	(214,521)	(1,106,181)

8. PIELIKUMS REALIZĒTAIS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS PIEAUGUMS

	2018	2017
Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	67,719,858	68,552,095
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(64,472,935)	(60,864,290)
Pārdoto ieguldījumu vērtības samazinājums, kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos	(2,131,922)	(3,952,898)
Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums	1,115,001	3,734,907

9. PIELIKUMS NEREALIZĒTAIS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

	2018	2017
No parāda vērtspapīriem un citiem vērtspapīriem ar fiksētu ienākumu	(1,965,481)	332,977
No akcijām un citiem vērtspapīriem ar nefiksētu ienākumu	(3,108,479)	673,304
No ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībām un tiem pielīdzināmiem vērtspapīriem	(17,944,473)	11,147,692
No ieguldījumiem riska kapitāla tirgū	571,434	10,196
Kopā nerealizētais ieguldījumu vērtības samazinājums	(22,446,999)	12,164,169

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**
10. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU KUSTĪBA

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu kustību 2018. gadā:

	31.12.2017.	Palielinājums pārskata perioda laikā	Samazinājums pārskata perioda laikā	Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts	31.12.2018.
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	7,070,889	-	(1,725,000)	120,500	5,466,389
Patiesajā vērtībā novērtētie finansu aktīvi ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos					
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	4,271,794	4,249,798	(169,488)	752,205	9,104,309
Tirdzniecības nolūkā turētie finansu aktīvi					
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	62,528,308	29,277,810	(22,231,430)	922,893	70,497,581
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	16,711,306	15,556,349	(11,802,803)	(3,446,796)	17,018,056
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	191,536,971	84,382,419	(36,451,273)	(16,086,468)	223,381,649
Kopā ieguldījumu portfelis	282,119,268	133,466,376	(72,379,994)	(17,737,666)	325,467,984

Nākamā tabula atspoguļo ieguldījumu kustību 2017. gadā:

	31.12.2016.	Palielinājums pārskata perioda laikā	Samazinājums pārskata perioda laikā	Patiesās vērtības pārvērtēšanas rezultāts	31.12.2017.
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	9,890,605	-	(2,819,716)	-	7,070,889
Patiesajā vērtībā novērtētie finansu aktīvi ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos					
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	2,250,674	2,201,151	(116,490)	(63,541)	4,271,794
Tirdzniecības nolūkā turētie finansu aktīvi					
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	57,618,817	16,500,036	(11,958,209)	367,664	62,528,308
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	13,284,231	12,078,277	(8,942,687)	291,485	16,711,306
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	132,718,271	94,252,374	(50,318,070)	14,884,396	191,536,971
Kopā ieguldījumu portfelis	215,762,598	125,031,838	(74,155,172)	15,480,004	282,119,268

11. PIELIKUMS IEKĪLĀTIE AKTĪVI

Uz pārskata perioda beigām Plāns nav izsniedzis nekāda veida garantijas vai galvojumus, kā arī nav iekīlājis vai citādi apgrūtinājis aktīvus.

12. PIELIKUMS FINANŠU INSTRUMENTU PATIESĀ VĒRTĪBA

Saskaņā ar Sabiedrības aplēsēm prasību pret kredītiestādēm, tirdzniecības nolūkā turēto vērtspapīru ar fiksētu ienākumu un ar nefiksētu ienākumu, noguldījumu, uzskaites vērtība atbilst to patiesai vērtībai. Patiesā vērtība tiek noteikta atbilstoši tirgus kotācijas metodei, izmantojot biržās un brokeru publicēto informāciju.

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību patieso vērtību 2018. gada 31. decembrī.

	Uzskaites vērtība	Kotētās tirgus cenās	Vērtēšanas metode – pieejamie tirgus dati
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	12,900,295	-	12,900,295
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	5,466,389	-	5,466,389
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos			
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	9,104,309	-	9,104,309
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	70,497,581	66,518,197	3,979,384
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	17,018,056	17,018,056	-
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	223,381,649	223,381,649	-
Kopā aktīvi	338,368,279	306,917,902	31,450,377
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	(214,521)	-	(214,521)
Kopā saistības	(214,521)	-	(214,521)
Neto aktīvi	338,153,758	306,917,902	31,235,856

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību patieso vērtību 2017. gada 31. decembrī.

	Uzskaites vērtība	Kotētās tirgus cenās	Vērtēšanas metode – pieejamie tirgus dati
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	40,942,018	-	40,942,018
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	7,070,889	-	7,070,889
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos			
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	4,271,794	-	4,271,794
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	62,528,308	60,078,722	2,449,586
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	16,711,306	16,711,306	-
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	191,536,971	191,536,971	-
Kopā aktīvi	323,061,286	268,326,999	54,734,287
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	(1,106,181)	-	(1,106,181)
Kopā saistības	(1,106,181)	-	(1,106,181)
Neto aktīvi	321,955,105	268,326,999	53,628,106

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti

Tabulā analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums.

2018	1. līmenis:	2. līmenis:	3. līmenis:	Kopā
Finanšu aktīvi				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	306,917,902	1,822,359	11,261,334	310,897,286
	306,917,902	1,822,359	11,261,334	320,001,595
Finanšu saistības				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-
	-	-	-	-
Patiesās vērtības neto vērtība	306,917,902	1,822,359	11,261,334	320,001,595
2017	1. līmenis:	2. līmenis:	3. līmenis:	Kopā
Finanšu aktīvi				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	268,326,999	361,336	6,360,044	270,776,585
	268,326,999	361,336	6,360,044	275,048,379
Finanšu saistības				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-
	-	-	-	-
Patiesās vērtības neto vērtība	268,326,999	361,336	6,360,044	275,048,379

Tabulā uzrādīts patiesās vērtības hierarhijas 3. līmeņa patiesās vērtības novērtējumu sākotnējo atlikumu un beigu atlikumu salīdzinājums.

EUR	Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti	Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	Kopā
Atlikums 2018. gada 1. janvārī	2,088,250	4,271,794	6,360,044
Peļņa vai zaudējumi kopā:			
peļņas vai zaudējumu aprēķinā	149,836	752,205	902,041
Iegādes	-	4,249,798	4,249,798
Norēķini	(81,061)	(169,488)	(250,549)
Atlikums 2018. gada 31. decembrī	2,157,025	9,104,309	11,261,334

Tabulā uzrādītas 2. un 3. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati:

Veids	Vērtēšanas metode	Būtiski nenovērojami ievades dati	Saistība starp būtiskiem nenovērojamiem ievades datiem un patiesās vērtības novērtēšanu
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti (Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu)- 2.līmenis	Diskontētā naudas plūsmas metode Vērtspapīru cenu kotācijās	Netika piemēroti	Netika piemēroti
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū – 3. līmenis	Neto aktīvu vērtība, ko nosaka riska kapitāla fonda pārvaldītājs	Neto aktīvu vērtība: 95%	Aplēstā patiesā vērtība pieaugtu (samazinātos), ja: - Neto aktīvu vērtība būtu augstāka (zemāka);

"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns" 2018. gada pārskats

Ja pārskata perioda beigu datumā kādā no būtiskajiem nenovērojamajiem ievades datiem, kas izmantoti finanšu aktīvu patiesās vērtības novērtējumā, notiktu izmaiņas, bet pārējie ievades dati nemainītos, tad šīm izmaiņām būtu šāda ietekme:

	Ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	
2018. gada 31. decembrī	Pieaugums	(Samazinājums)
Neto aktīvu vērtība (5% izmaiņas)	455 215	(455 215)

13. PIELIKUMS RISKĀ PĀRVALDĪŠANA

Ieguldījuma procesa risks var tikt definēts kā nevēlama rezultāta iestāšanās varbūtība, kas var materializēties konkrētajā tirgus ekonomikā konkrētajā laika posmā. Riska pārvaldīšana tiek raksturota kā riska identifikācija, mērīšana un tā iespējamā novēršana. Ieguldījuma process var tikt ietekmēts valūtas kursa riska, procentu likmju riska, cenu izmaiņu riska, kā arī kredītriska, likviditātes un citu – tajā skaitā arī operacionālo – risku rezultātā. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Sabiedrība negarantē to, ka nākotnē būs iespēja no tiem izvairīties pilnībā.

Risku pārvaldīšanas struktūra

Par riska identificēšanu un tā mērīšanu ir atbildīga neatkarīga struktūrvienība – Risku pārvaldes nodaļa, kas savā darbā izstrādā un prezentē riska profila informāciju Plāna pārvaldītājam. Plāna pārvaldītājs savukārt var pieņemt konkrētus lēmumus par nepieciešamību samazināt jau esošos vai potenciāli iespējamus riskus.

Risku mērīšanas procesā tiek izmantoti Sabiedrības izstrādāti modeļi, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek koriģēti atbilstoši ekonomiskajai situācijai. Atsevišķi modeļi tiek arī izmantoti, lai prognozētu finanšu riska faktoru izmaiņas gan normālos, gan atsevišķos ārkārtas finanšu tirgus gadījumos.

Investīciju plāna pārvaldītājs ievēro diversifikācijas un risku ierobežošanas (hedging) principus, kas izstrādāti atbilstoši pārvaldīšanas politikai ar mērķi maksimāli mazināt ieguldījuma riskus. Veicot ieguldījumus Plāna vārdā, Plāna pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai jau ir ieguldīti Plāna līdzekļi.

Sabiedrība, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot riska limitus, veic analīzi par Plāna veikto ieguldījumu termiņa, ģeogrāfiskā izvietojuma un valūtu veida sadalījumu, izvērtējot katru šī faktora riska pakāpi. Pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā, Plāna pārvaldes nolikumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Tirgus risks

Ar tirgus risku tiek saprasta iespēja, ka Plāna vērtība var samazināties, mainoties kādam no tirgus faktoriem, piemēram, mainoties procentu likmēm (procentu likmju risks), vērtspāpīru cenām (cenu izmaiņu risks), ārvalstu valūtas kursam (valūtas kursa risks) vai citiem tirgus riska faktoriem. Turpinājumā tiek izvērtēti šeit uzskaitītie tirgus riska avoti, tomēr tie nevar tikt diversificēti pilnībā.

Procentu likmju risks

Vērtspāpīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspāpīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirgus procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirgus procentu likmju izmaiņas vistiešākajā veidā ietekmē vērtspāpīra pievilcību, jo pēc būtības tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirgū aug, tad fiksēta ienākuma vērtspāpīru cenas krīt un otrādi. No otras puses, tirgus procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspāpīriem ar peldošu procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā bāzes likme – piemēram, Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas (brīdis, no kura tiks pielietota jauna procentu likme) šādiem vērtspāpīriem kupona ienesīguma likme palielinās (samazinās), kā rezultātā pieaug (samazinās) arī procentu ienākumi.

Tālāk ievietotajās tabulās ir uzrādīta atsevišķu valūtu tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamā ietekme uz konkrētā Plāna vērtību, kur procenta ienākumu izmaiņas tiek aprēķinātas vienam gadam. Reālās Plāna vērtību izmaiņas var atšķirties no aprēķiniem un starpība var būt nozīmīga.

Fiksēta ienākuma vērtspāpīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeja kopējo vērtību
EUR	100	15,528	(2,017,031)	(2,001,503)
USD	100	-	(2,567,335)	(2,567,335)
Kopā		15,528	(4,584,366)	(4,568,838)

Fiksēta ienākuma vērtspāpīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeja kopējo vērtību
EUR	100	14,960	(1,620,083)	(1,605,123)
USD	100	-	(1,891,088)	(1,891,088)
Kopā		14,960	(3,511,17)	(3,496,211)

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.00%	-0.60%	-0.59%
USD	100	0.00%	-0.76%	-0.76%
Kopā		0.00%	-1.36%	-1.35%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(15,528)	2,017,031	2,001,503
USD	-100	-	2,567,335	2,567,335
Kopā		(15,528)	4,584,366	4,568,838

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	0.00%	0.60%	0.59%
USD	-100	0.00%	0.76%	0.76%
Kopā		0.00%	1.36%	1.35%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.00%	-0.50%	-0.50%
USD	100	0.00%	-0.59%	-0.59%
Kopā		0.00%	-1.09%	-1.09%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(14,960)	1,620,083	1,605,123
USD	-100	-	1,891,088	1,891,088
Kopā		(14,960)	3,511,171	3,496,211

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	0.00%	0.50%	0.50%
USD	-100	0.00%	0.59%	0.59%
Kopā		0.00%	1.09%	1.09%

Cenu izmaiņu risks

Kapitāla vērtspapīriem (akcijām) cenu izmaiņas ir atkarīgas no diviem lielumiem – no attiecīgās valsts akciju indeksu izmaiņām (Latvijā, piemēram, tās ir uzņēmumu akciju indeksa RIGSE izmaiņas) un no konkrētā emitenta finansiālā stāvokļa (spējas pelnīt perspektīvā), kas savukārt ietekmē svārstības starp pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru. Pirmais no lielumiem tiek arī nereti saukts par sistemātisko risku; otrs – par specifisko risku.

Sistemātisko risku pārvalda balstoties uz prognozēm par kopējo ekonomikas attīstību konkrētajā ģeogrāfiskajā reģionā un ekonomikas potenciālo attīstību nozarē. Specifisko risku pārvalda, detalizēti pētot emitenta finansiālo stāvokli un pelnītspēju, kā arī citus faktorus, kas ietekmē vērtspapīra cenu, galvenokārt pamatojoties uz emitenta publiskotiem pārskatiem, informāciju masu medijos utt. Šeit uzmanība tiek pievērsta gan vērtspapīru cenu svārstīgumam (deviācijām), gan to korelācijām. Tā rezultātā ir iespējams aprēķināt cenu kopējo risku portfeli esošajiem vērtspapīriem, ņemot vērā to vēsturisko ienesīgumu.

Akciju cenu risks tiek novērtēts ar beta koeficienta palīdzību, kamēr tirgus indeksa izmaiņas tiek aprēķinātas, kā viena gada standartnovirze par to pašu pārskata periodu.

Akciju cenu risks (2018.gads)				
Valsts	Benchmark	Betas koef.	Tirgus izmaiņas	Plāna vērtības izmaiņas
Latvija	RIGSE	0.31	20.00%	0.03%
Vācija	DAX	0.81	15.56%	0.69%
ASV	SPX	1.27	17.10%	0.14%
Kopā				0.86%

Akciju cenu risks (2017.gads)				
Valsts	Benchmark	Betas koef.	Tirgus izmaiņas	Plāna vērtības izmaiņas
Latvija	RIGSE	0.53	13.09%	0.03%
Vācija	DAX	0.95	10.53%	0.51%
-	-	-	-	-
Kopā				0.54%

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**
Valūtas kursa risks

Valūtas kursa risks rodas gadījumā, ja vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu nominālā valūta Plānā atšķiras no Plāna valūtas. Valūtas kursa svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursa svārstību virziena un valūtas pozīcijas Plānā. Valūtu risks Plānā tiek efektīvi pārvaldīts, slēdzot Forward un/ vai SWAP darījumus.

Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz Plāna vērtību ir attēlota zemāk esošajā tabulā. Valūtas kursa izmaiņas ir attiecīgā kursa viena gada standartnovirze.

Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2018.gads)				Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2017.gads)			
Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību	Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	91.66%	0.00%	0.00%	EUR	92.60%	0.00%	0.00%
USD	8.34%	7.23%	0.57%	USD	7.40%	7.35%	0.54%
Kopā	100.00%		0.57%	Kopā	100.00%		0.54%

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pēc valūtām 2018. gada 31. decembrī.

	USD	EUR	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	157,488	12,742,807	12,900,295
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	4,074,752	5,029,557	9,104,309
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	5,466,389	5,466,389
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	21,913,587	48,583,994	70,497,581
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	1,376,070	15,641,986	17,018,056
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	673,363	222,708,286	223,381,649
Kopā aktīvi	28,195,260	310,173,019	338,368,279
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	-	(214,521)	(214,521)
Kopā saistības	-	(214,521)	(214,521)
Neto aktīvi	28,195,260	309,958,498	338,153,758
<i>Neto garā/ (īsā) pozīcija</i>	<i>8.34%</i>	<i>91.66%</i>	<i>100.00%</i>

2018. gada 31. decembrī pārējās valūtas nebija.

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību sadalījumu pēc valūtām 2017. gada 31. decembrī.

	USD	EUR	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	3,106,872	37,835,146	40,942,018
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	1,692,873	2,578,921	4,271,794
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	7,070,889	7,070,889
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi			
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	15,335,078	47,193,230	62,528,308
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	-	16,711,306	16,711,306
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	3,691,442	187,845,529	191,536,971
Kopā aktīvi	23,826,265	299,235,021	323,061,286
Saistības			
Uzkrātie izdevumi	-	(1,106,181)	(1,106,181)
Kopā saistības	-	(1,106,181)	(1,106,181)
Neto aktīvi	23,826,265	298,128,840	321,955,105
<i>Neto garā/ (īsā) pozīcija</i>	<i>7.40%</i>	<i>92.60%</i>	<i>100.00%</i>

2017. gada 31. decembrī pārējās valūtas nebija.

Kredītrisks

Ar kredītrisku tiek saprasta varbūtība, ka Plāna vērtība var samazināties, ja Plāna kontraģents vai parāda saistību emitents nebūs spējīgs vai atteiksies pildīt savas saistības. Līdz ar to, veicot darījumus ar Plāna aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Plāna pārvaldītājs regulāri seko līdzi Plāna kontraģentu maksāspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Plāna aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta, balstoties uz piešķirtajiem starptautisko reitingu aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek pētīti emitentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektīvas. Tabulās uzrādītas parāda vērtspapīru emitentu un kredītiestāžu, kurās ir Plāna noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem atbilstoši sekojošai klasifikācijai:

- Augstas kvalitātes finanšu instrumenti: AAA – AA- (Standard & Poor's); Aaa – Aa3 (Moody's Investors Service); AAA- AA- (Fitch);
- Investīciju klases finanšu instrumenti: A+ - BBB- (Standard & Poor's); Aa1 – Baa3 (Moody's Investors Service); A+ - BBB- (Fitch);
- Augstāka riska finanšu instrumenti: BB+ - BB- (Standard & Poor's); Ba1 - Ba3 (Moody's Investors Service); BB+ - BB- (Fitch);
- Spekulatīvie finanšu instrumenti: B+ - C (Standard & Poor's); B1 - C (Moody's Investors Service); B+ - C (Fitch);

Nākamā tabula atspoguļo Plāna ieguldījumu sadalījumu pa kredītreitingiem 2018. gada 31. decembrī, izņemot ieguldījumus, kuriem nav kredītreitinga.

	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	12,900,295	-	-	12,900,295
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	-	5,466,389	-	-	5,466,389
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi						
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	19,062,715	17,928,627	23,742,466	2,666,839	7,096,934	70,497,581
Ieguldījumi kopā	19,062,715	17,928,627	42,109,150	2,666,839	7,096,934	88,864,265

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

Nākamā tabula atspoguļo Plāna ieguldījumu sadalījumu pa kredītreitingiem 2017. gada 31. decembrī, izņemot ieguldījumus, kuriem nav kredītreitinga.

	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	40,942,018	-	-	40,942,018
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	-	7,070,889	-	-	7,070,889
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi						
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	10,261,269	21,019,305	20,311,553	5,262,095	5,674,086	62,528,308
Ieguldījumi kopā	10,261,269	21,019,305	68,324,460	5,262,095	5,674,086	110,541,215

Emitenta darbības nozare un tā ģeogrāfiskais stāvoklis ir papildus kredītriska faktori, kas var ietekmēt gan emitētā vērtspapīra cenu, gan paša emitenta maksāspēju. Tādēļ ir svarīgi apzināties koncentrācijas risku, tas ir – cik lielā mērā Plāna vērtība ir atkarīga no izmaiņām atsevišķos reģionos un/ vai nozarēs.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību ģeogrāfisko sadalījumu 2018. gada 31. decembrī.

	Latvija	Citu OECD	Ne - OECD	Kopā
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	12,900,295	-	-	12,900,295
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	3,928,315	5,175,994	-	9,104,309
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	5,466,389	-	-	5,466,389
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	3,922,458	49,277,695	17,297,428	70,497,581
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	1,566,150	15,451,906	-	17,018,056
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	17,005,582	206,376,067	-	223,381,649
Kopā aktīvi	44,789,189	276,281,662	17,297,428	338,368,279
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(214,521)	-	-	(214,521)
Kopā saistības	(214,521)	-	-	(214,521)
Neto aktīvi	44,574,668	276,281,662	17,297,428	338,153,758

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību ģeogrāfisko sadalījumu 2017. gada 31. decembrī.

	Latvija	Citu OECD	Ne - OECD	Kopā
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	40,942,018	-	-	40,942,018
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	2,578,921	1,692,873	-	4,271,794
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	7,070,889	-	-	7,070,889
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	10,515,189	27,513,190	24,499,929	62,528,308

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

	Latvija	Citu OECD	Ne - OECD	Kopā
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	1,252,773	15,458,533	-	16,711,306
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	16,148,499	175,388,472	-	191,536,971
Kopā aktīvi	78,508,289	220,053,068	24,499,929	323,061,286
Saistības				
Uzkrātie izdevumi	(1,106,181)	-	-	(1,106,181)
Kopā saistības	(1,106,181)	-	-	(1,106,181)
Neto aktīvi	77,402,108	220,053,068	24,499,929	321,955,105

Kredītriska koncentrācijas ģeogrāfiskais sadalījums (balstoties uz valstīm, kurās var būt vislielākā iespējamība emitenta maksātpējai) un nozaru sadalījums uzrādīti zemāk esošajās tabulās.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna neto aktīvu sadalījumu pa atsevišķām valstīm.

Valsts	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	Uzskaites vērtība 31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Luksemburga	159,449,309	106,966,948	47.15%
Latvija	44,574,668	77,402,108	13.18%
Īrija	39,722,852	53,749,997	11.75%
Vācija	26,455,736	31,822,933	7.82%
Amerikas Savienotās Valstis	20,438,785	10,261,269	6.04%
Rumānija	11,339,143	11,796,555	3.35%
Turcija	8,724,923	9,356,918	2.58%
Zviedrija	4,551,394	3,224,500	1.35%
Polija	3,405,875	-	1.01%
Lietuva	3,263,718	-	0.97%
Bulgārija	3,207,794	7,703,330	0.95%
Igaunija	3,197,828	-	0.95%
Horvātija	2,750,491	2,758,616	0.81%
Meksika	2,418,785	-	0.72%
Lielbritānija	2,157,025	2,088,250	0.64%
Čehija	2,106,917	2,220,917	0.62%
Francija	388,515	361,336	0.11%
Kazahstāna	-	2,241,428	-
Kopā	338,153,758	321,955,105	100.00%

Nākamā tabula atspoguļo Plāna vērtspapīru portfeļa nozaru sadalījumu pēc GICS (Global Industry Classification Standard – Globālās Industrijas Klasifikācijas Standarts)

Nozare	Uzskaites vērtība 31.12.2018.	Uzskaites vērtība 31.12.2017.	% no plāna neto aktīviem 31.12.2018.
Valdība	36,263,124	33,983,044	10.72%
Finanšu pakalpojumi	15,717,325	13,147,170	4.64%
Komunālie pakalpojumi	6,613,669	5,716,927	1.96%
Patēriņa pakalpojumi	4,926,856	6,888,747	1.45%
IT pakalpojumi	4,698,680	2,985,760	1.40%
Rūpniecība	4,649,889	1,392,900	1.38%
Farmācija	3,947,060	3,774,506	1.16%
Patērētāju preces	3,263,718	-	0.97%
Telekomunikāciju pakalpojumi	2,666,839	5,262,095	0.79%
Izejmateriāli	2,661,560	1,626,120	0.79%
Energoresursi	2,106,917	4,462,345	0.62%
Pārējās	250,638,121	242,715,491	74.12%
Kopā	338,153,758	321,955,105	100.00%

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**
Likviditātes risks

Likviditātes risks var rasties Plānam pastāvot grūtībām pildīt savas finansiālas saistības. Plāna pārvaldītājs uztur tādu Plāna aktīvu struktūru, kas nodrošina iespēju realizēt vērtspapirus savlaicīgi un bez būtiskiem zaudējumiem. Pie tam liela daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta īstermiņa investīciju reitinga valsts obligācijās, kas ir viens no likvidākajiem aktīvu veidiem.

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūru 2018. gada 31.decembrī (pēc līgumsaistībām).

	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	12,900,295	-	-	-	-	-	12,900,295
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	-	-	5,466,389	-	-	5,466,389
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	9,104,309	9,104,309
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi							
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	388,515	1,433,844	-	2,106,917	25,590,240	40,978,065	70,497,581
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	-	-	-	-	-	17,018,056	17,018,056
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	-	-	-	223,381,649	223,381,649
Kopā aktīvi	13,288,810	1,433,844	-	7,573,306	25,590,240	290,482,079	338,368,279
Saistības							
Uzkrātie izdevumi	(214,521)	-	-	-	-	-	(214,521)
Kopā saistības	(214,521)	-	-	-	-	-	(214,521)
Neto aktīvi	13,074,289	1,433,844	-	7,573,306	25,590,240	290,482,079	338,153,758
<i>Tirā pozīcija % no neto aktīviem</i>	<i>3.87%</i>	<i>0.42%</i>	<i>0.00%</i>	<i>2.24%</i>	<i>7.57%</i>	<i>85.90%</i>	<i>100.00%</i>

Nākamā tabula atspoguļo Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūru 2017. gada 31.decembrī (pēc līgumsaistībām).

	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	40,942,018	-	-	-	-	-	40,942,018
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	1,719,500	-	-	5,351,389	-	7,070,889
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	4,271,794	4,271,794
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi							
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	-	2,088,250	7,939,540	24,727,825	27,772,693	62,528,308

**"CBL AKTĪVAIS ieguldījumu plāns"
2018. gada pārskats**

	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	-	-	-	-	-	16,711,306	16,711,306
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	-	-	-	191,536,971	191,536,971
Kopā aktīvi	40,942,018	1,719,500	2,088,250	7,939,540	30,079,214	240,292,764	323,061,286
Saistības							
Uzkrātie izdevumi	(1,106,181)	-	-	-	-	-	(1,106,181)
Kopā saistības	(1,106,181)	-	-	-	-	-	(1,106,181)
Neto aktīvi	39,835,837	1,719,500	2,088,250	7,939,540	30,079,214	240,292,764	321,955,105
<i>Tīrā pozīcija % no neto aktīviem</i>	<i>12.37%</i>	<i>0.53%</i>	<i>0.65%</i>	<i>2.47%</i>	<i>9.34%</i>	<i>74.64%</i>	<i>100.00%</i>

14. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Lielākā daļa no Plāna ieguldījumiem tiek iegādāti ar turētājbankas starpniecību. Turētājbanka saņem arī turētājbankas atļauzību, kas norādīta ienākumu un izdevumu pārskatā (skatīt arī 7. piezīmi). Turētājbankā ir izvietoti Plāna naudas līdzekļi (skatīt 3. piezīmi).

Plānam 2018. gada 31. decembrī nebija ieguldījumi Turētājbankas emitētos parāda vērtspapīros.

Uz pārskata perioda beigām Plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

Pārskata periodā samaksātā atļauzība ieguldījumu sabiedrībai ir uzrādīta ienākumu un izdevumu pārskatā (skatīt arī 7. piezīmi).

Pārskata periodā Plānam bija ieguldījumi ieguldījumu fondos, kurus pārvalda saistīta ieguldījumu sabiedrība. Šo ieguldījumu vērtība uz 2018. gada 31. decembrī veido 17,005,582 EUR (2017. gada 31. decembrī – 16,148,499 EUR).

15. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU PLĀNA DARBĪBAS RĀDĪTĀJU DINAMIKA

	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2015.
Plāna neto aktīvi	338,153,758	321,955,105	280,884,636	238,790,646
Plāna daļu skaits	130,908,496	117,619,369	106,971,411	91,913,988
Plāna daļu vērtība	2.5831307	2.7372627	2.6257916	2.5979794
Plāna ienesīgums*	(5.63%)	4.25%	1.07%	1.01%

*Ienesīgums aprēķināts pieņemot, ka gadā ir 365 dienas.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījuma plāna "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījuma plāna "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns" ("Ieguldījumu plāns"), kuru pārvalda IPAS "CBL Asset Management" ("Līdzekļu pārvaldītājs"), pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 7. līdz 32. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- aktīvu un saistību pārskatu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- ienākumu un izdevumu pārskatu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījuma plāna "CBL Aktīvais ieguldījumu plāns" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem, neto aktīvu kustības un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- Informācija par ieguldījumu plānu, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata 4. lapā,

- Paziņojums par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 5. lapā,
- Turētājbankas ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata 6. lapā,

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām.*

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 120 – Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi (Noteikumi Nr. 120), prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Noteikumu Nr. 120 prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

KPMG Baltics SIA

Licences Nr. 55

Ondřej Fikrle

Partneris pp KPMG Baltics SIA

Rīga, Latvija

2019. gada 28. martā

Inna Talanova

Zvērināta revidente

Sertifikāta Nr.206